

สรุปบทเรียน การทำงาน Data แบบมืออาชีพได้ง่ายขึ้นด้วย ChatGPT รอบการประเมิน 1/2569 ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์

โดย นางสาวพิมพ์คุณช์ ตั้งตระการพงษ์ กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3

ในยุคหนึ่งไม่นานมานี้ เรามักจะพูดติดตลกว่าคนที่ “Google เก่ง” มักจะทำ “ทำงานเก่ง” แต่ไม่ใช่แค่เพราะคนเหล่านี้ใช้เครื่องมือได้เก่งเท่านั้น คนที่ “Google เก่ง” มักจะเป็นคนที่มีพื้นฐานความรู้ที่ดีด้วย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ตั้งคำถามได้ดี และสามารถสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาไปประยุกต์แก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การมาของ ChatGPT กำลังจะทำให้สิ่งนี้เปลี่ยนไป คุณสามารถถามคำถามงงๆ และโต้ตอบกับมันไปมาจนคุณหายงง บอกให้มันปรับนู่นแก้นี้ จนได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ ตั้งแต่เรื่องความสั้นๆ ไปจนถึงโค้ดที่สามารถทำงานได้จริง

วันนี้ไม่ว่าจะเป็นนักการตลาด ฝ่ายบัญชี หรือแม้แต่คนเขียนคอนเทนต์ คุณก็สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ทันทีด้วย 3 ขั้นตอนง่ายๆ ผ่าน ChatGPT

- ✔️ ไม่ต้องมีพื้นฐาน Data Science
- ✔️ ไม่ต้องรู้ Python
- ✔️ ไม่ต้องเก่ง Excel

ขอแค่เข้าใจ Framework ที่ถูกต้อง และลงมือทำเลย ผมจะพาคุณไปรู้จัก Framework ที่ชื่อว่า DIG และใช้มันร่วมกับ ChatGPT เพื่อทำ Data Analysis ได้ทันที

DIG คืออะไร

DIG เป็น Framework ที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลแบบง่าย โดยย่อมาจาก

D = Description → ทำความเข้าใจกับข้อมูลที่มี

I = Introspection → ให้ AI คิดคำถามน่าสนใจจากข้อมูล

G = Goal-setting → วางเป้าหมายให้ชัด แล้ววิเคราะห์ตามโจทย์

ขั้นที่ 1 Description

“ก่อนจะวิเคราะห์ ต้องเข้าใจก่อนว่าข้อมูลคืออะไร” ลองจินตนาการว่าคุณได้รับไฟล์ Excel ที่ไม่มีคำอธิบายใดๆ แค่เปิดมาก็เจอข้อมูลร้อยแถว พันคอลัมน์ แล้วต้องทำยังไงต่อ?

ให้ ChatGPT ช่วยคุณด้วย Prompt นี้

“List all the columns in the attached spreadsheet and show me a sample of data from each column.”

ChatGPT จะแสดงชื่อคอลัมน์ทั้งหมด ดึงตัวอย่างจากแต่ละคอลัมน์มาให้ดู ช่วยให้ท่านเข้าใจว่าไฟล์นี้มีอะไรอยู่บ้าง จากนั้นให้สั่งต่อว่า

“Take 5 more random samples of the data for each column.”

เพื่อดูว่า format มีความสม่ำเสมอไหม มีข้อมูลที่ขาดหายมั้ย คอลัมน์ไหนมีค่าผิดปกติ ค่าตัวเลขอยู่ในช่วงสมเหตุสมผลหรือเปล่า?

สุดท้ายให้เช็คคุณภาพข้อมูลด้วยคำสั่ง “Run a data quality check on each column. Look for missing values, unexpected formats, and outliers.”

เพียงเท่านี้ ท่านก็จะรู้ว่าข้อมูลที่ได้รับมาพร้อมสำหรับการวิเคราะห์หรือไม่ และควรหลีกเลี่ยงอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 Introspection

เมื่อคุณรู้แล้วว่าข้อมูลมีอะไรบ้าง ขั้นตอนต่อไปคือจะวิเคราะห์อะไรดี โดยอย่าเดาเองแต่ให้ ChatGPT คิดคำถามแทนคุณด้วย Prompt

“Tell me 10 interesting questions we could answer with this dataset and explain why each would be valuable.”

จากนั้นให้ถามต่อว่า “For the first 3 questions, tell me which columns are needed and whether the current data is sufficient to answer it.”

มันจะช่วยคุณชี้ว่าคำถามแต่ละข้อใช้คอลัมน์ไหน มีข้อมูลพอจะวิเคราะห์หรือไม่ ต้องทำความสะอาดข้อมูลตรงไหนก่อนบ้าง และที่น่าสนใจที่สุดคือ

“What questions would someone want to ask about this data, but we can’t answer due to missing information?”

คำถามนี้จะช่วยให้คุณคาดการณ์คำถามที่เจ้านายอาจถามแล้วตอบไม่ได้ ท่านจะได้รู้ล่วงหน้า และป้องกันไม่ให้เจอบทสนทนาที่น่าอึดอัดในห้องประชุม

ขั้นที่ 3 Goal-setting

ตั้งเป้าหมายในการวิเคราะห์ข้อมูลให้ชัดเจน โดยให้ท่านใช้ Prompt แบบนี้

“My goal is to understand what content Apple TV should invest in next. Given this goal, which aspects of the data should we focus on?”

ChatGPT จะวิเคราะห์ให้ว่าเป้าหมายนี้ควรดูข้อมูลด้านไหน ควรใช้ข้อมูลเดิม หรือควรหาข้อมูลเพิ่มเติม ควรวิเคราะห์ตามขั้นตอนอะไร? AI จะเสนอ roadmap มาให้เลย

เสริมพลังด้วยการรวมข้อมูล และสั่งให้ AI ตอบคำถามที่ยังไม่ถูกถาม]

กรณีศึกษาหนึ่งที่เจ๋งมากจากในคลิป “Master Data Analysis with ChatGPT (in just 12 minutes)” ของ Jeff Su คือ การรวมข้อมูลจาก 2 ชุดเข้าด้วยกัน เช่น

ชุดที่ 1 ชื่อหนัง + ปี + ประเภท

ชุดที่ 2 จำนวนผู้ชม + ต้นทุนการผลิต

ใช้แค่ IMDb ID เป็นคีย์เดียวในการ Join แล้วสั่งว่า “I just received this new dataset. Join it with the previous one using IMDb ID and help me analyze ROI per genre.”

ChatGPT จะจัดการ Merge ข้อมูล + สร้าง Insight ให้ทันที เหมือนมี Data Analyst ส่วนตัวในมือคุณ

ดังนั้นในยุคที่ AI อยู่ในมือของทุกคน ใครๆ ก็วิเคราะห์ข้อมูลได้ ถ้ามีแนวคิดที่ถูกต้อง คุณไม่จำเป็นต้องเป็น Data Analyst แต่คุณควรคิดแบบ Data Analyst และให้ AI ทำงานแทน

